

e-Informační bulletin SKOK

pro organizace
působící v sociální a zdravotně sociální oblasti
za srpen 2009

e-Bulletin je vydáván v rámci projektu

NAPSI spolu!

Projekt „Rozvoj informovaného a participativního přístupu k porozumění, hodnocení a tvorbě Národního akčního plánu soc. inkluze v ČR“ (Project No VS/2008/0571) je realizován v rámci evropské výzvy Komunitárního programu PROGRESS 2007-2013.

Partneři projektu:

SOCIOKLUB

Projekt je realizován za podpory
Evropské unie.

Za obsah sdělení odpovídá výlučně autor.
Evropská komise nenese odpovědnost
za použití těchto informací.

Dobro a zlo ve světě

Již ze samotné existence člověka vyplývá zlo. Je zlo existenciální, které přináší nemoc a bolest, strach a smrt. Jiné podoby zla vyplývají z činnosti člověka tím, že vědomě zneužívá své svobody na úkor druhých. Od ponižování druhého člověka, podvodu, lži či touhy po moci až po „vynálezy zkázy“, válku, koncentrační tábory a jiné katastrofy.

Kategorie dobra a zla provázejí člověka po celou dobu jeho existence. V I. knize Mojžíšově – Genesis je popsán prvotní hřích, spočívající v tom, že Adam a Eva okusili plod ze stromu poznání dobrého a zlého a uvalili tím na sebe i na své potomky klopotný život, utrpení a smrt. Byli vyhnáni z ráje. Ve svém spise „Když se zlé věci stávají dobrým lidem“ Harold S. Kushner označuje nutnost rozhodovat se celý život mezi dobrem a zlem za následek prvotního hříchu a cituje z V. knihy Mojžíšovy (30, 19): „Předložil jsem Ti život i smrt, požehnání i zlořečení; vyber si tedy život“. Zde je položeno rovnítko mezi dobrem a životem, zlem a smrtí. K nikomu jinému než člověku, který má svobodnou vůli, nelze tuto řeč pronést. Žádný jiný tvor nemá poznání dobrého a zlého. Žádný jiný tvor nemá svobodu volby.

Řecký filosof Sokrates (469–399 př. n. l.) soudil, že dobro nebo zlo je poznatelné a poznání usměrňuje jednání člověka k nejvyšším ideálům mravnosti. Člověk rozpoznává dobro a zlo, neboť má svědomí, které jej o těchto kvalitách neomylně informuje. Blaženosti v životě lze dosáhnout tak, že člověk rozumně přemýšlí a jen jeho nevědomost jej vede k chybnému konání.

Naopak Aristippos z Kyrény (asi 435–355 př. n. l.), hédonista, založil své učení na lidské podstatě, která za nejvyšší dobro považuje rozkoš a požitky z okamžiku. Důležitá je pouze přítomnost, minulost navždy zmizela a budoucnost je nejistá. Lidé se od přirozenosti snaží vyhnout utrpení a bolesti. Tento filosof však nabádá k rozumnému užívání slasti, neboť závislost na ní člověka zotročuje.

Platón (428–347 př. n. l.), Sokratův žák, považoval za míru všech věcí nejvyšší ideu dobra. Pod touto kategorií má na mysli Boha. Platón byl první, který vytvořil ucelený filozofický systém, rozdělený na tři části: 1) morální, týkající se především jednání, 2) naturální, určenou pozorování, 3) racionální, s jejíž pomocí se rozeznává pravda od nepravdy. Ve své Ústavě píše, že „největším poznatkem jest idea dobra, jejímž působením i spravedlivé i ostatní se stává užitečným a prospěšným“. Cílem filozofické výchovy je naplnění ideje dobra, kterou považuje za „příčinu rozumového vědění a pravdy něco jiného a krásnějšího nad toto obojí“.

Aristoteles (384–322 př. n. l.), stejně jako Sokrates, pokládá vědění a poznání za nejvyšší ctnost. Zastává i další tradiční myšlenku řecké etiky o tom, jak se člověk snaží o dosažení blaženosti. Blaženost definuje

jako "dobré žití a dobré jednání". Nejvyšší blaženost a ctnost plynou z uplatňování nejvyšších schopností: čím vyšší schopnost, tím větší blaženost.

Podle názorů antických Řeků založili stát i jeho zákony bohové. Na řecké náboženství a mravnost navazují Římané, jejichž mnohobožství mělo takovou moc, že ovládalo veškerý státní i soukromý život. Stará římská mravnost byla zcela založena na náboženské víře a byla známa jako velmi přísná. Judaismus, křesťanství, buddhismus a islám vytvořily vlastní filozofické koncepce ve snaze odpovědět na problémy vzniku světa, lidské přirozenosti, smyslu života i o podstatě morálního vědomí regulovaného systémem etických norem.

Náboženství vycházející z biblické tradice vybuodovala doktríny o autoritářské mravnosti, kde základním kritériem mravního jednání je odměna po smrti. Náboženství tedy určuje pozitivní pravidla, praktické návody regulující každodenní život věřících. V tomto smyslu se jako negativní považuje lež, krádež, vražda nebo cizoložství, které jsou v rozporu s univerzální morální zásadou „**Co nechceš, aby ti činil druhý, nečini ty jemu**“. Tato morální zásada překonala rámec víry a stala se jádrem tzv. zlatého pravidla mravnosti.

Milena Černá, výkonný výbor SKOK

Z domova

Právní předpisy pro sociální služby

Na webu MPSV ČR – www.mpsv.cz – pod odkazem *Sociální služby* ► *Právní předpisy pro sociální služby* najdete aktualizované právní předpisy ve znění pozdějších předpisů související se sociálními službami. (vIČ)

NAPSI spolu!

Projekt Rozvoj informovaného a participativního přístupu k porozumění, hodnocení a tvorbě Národního akčního plánu sociální inkluze v ČR

Projekt „NAPSI spolu!“ – aktivity partnerů realizované v červenci a srpnu 2009

IQ Roma servis

V letních měsících IQ Roma servis zpracovával podklady k sérii plánovaných zářijových workshopů projektových partnerů.

Participace

V návaznosti na rozpracovanou rešerši o způsobech participativního utváření NAPSI v dalších členských státech EU proběhne 2. září úvodní setkání s tématem tvorby institucionálních podmínek pro aktivní politickou participaci relevantních aktérů při sestavování, implementaci i následném vyhodnocování Národního akčního plánu sociální inkluze. Očekává se přesná konkretizace subjektů, stejně jako nejefektivnější formy i rozsahu jejich zapojení.

Výstupem návazného workshopu 4. září bude návrh nové podoby v jiných zemích již osvědčeného nástroje pro zapojení lidí s přímou zkušeností se životem sociálně vyloučených – a to národního setkání lidí žijících v chudobě. To pilotně na úrovni České republiky proběhlo již v červnu tohoto roku v Praze a právě podněty a zpětná vazba z něj budou základním východiskem pro nastavení formy budoucích setkání tohoto typu.

Kampaň proti sociálnímu vyloučení

Další podstatnou částí činnosti v měsíci červenci a srpnu byla příprava tematických spotů kampaně proti sociálnímu vyloučení, která proběhne v roce 2010 – v Evropském roce boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Na chystaném zářijovém workshopu budou vytvořené náměty na spoty představeny partnerům

projektu a prodiskutovány s nimi a poté na základě konsenzu bude jeden návrh postoupen k technické konzultaci výroby s odborníky. Současně stále probíhá oslovování reklamních agentur s nabídkou spolupráce na vytváření spotu a jednání ohledně navázání mediálního partnerství s Českou televizí a provozovateli kinosálů.

Důležité výsledky uvedených setkání, jejichž hlavní snahou je účinně a smysluplně propojit pohledy a zkušenosti tvůrců sociálních politik, jejich implementátorů i přímých adresátů inkluzivních opatření, budou představeny v dalších číslech tohoto bulletinu.

SKOK, o.s.

Milena Černá a Karel Schwarz se 17. srpna účastnili schůze Výboru pro Evropskou unii Rady vlády pro nestátní neziskové organizace.

- Co se týká tématu **sociálních služeb, sociálního začleňování a sociální ekonomiky**, jmenovaní se zúčastnili polemiky ohledně NNO jako příjemců strukturální pomoci. Ministerstvo práce a sociálních věcí dopisem ministra Šimerky ministru Kocábovi ze dne 31. 7. 2009 oznámilo vyloučení občanských sdružení z okruhu oprávněných žadatelů ve Výzvě 30 s odůvodněním, že občanská sdružení jsou vysoce rizikové podnikatelské subjekty, které mohou takřka den ze dne ukončit svoji činnost, a na kterých je např. velmi obtížné vymáhat zpět investované prostředky. Diskuse na toto téma probíhá již delší dobu. Podle zástupců SKOK jde o vážné napadení účelu, pro který byly finanční prostředky EU zejména určeny. Další účastníci argumentovali, že jde o nebezpečný precedens, na základě kterého by bylo možné vyloučit občanská sdružení z jiných forem podpor i v dalších oborech. Vyloučení občanských sdružení popírá princip rovného přístupu veřejné správy k NNO bez ohledu na jejich právní subjektivitu. Účastníci schůze po delší rozpravě trvali na tom, aby Rada vlády pro nestátní neziskové organizace neupustila od tlaku na vládu v záležitosti odstranění diskriminace občanských sdružení, jak ve věci sociální ekonomiky (Výzva 30), tak i tzv. Fondu malých projektů.

- Informace o legislativních změnách: Současná vláda ještě projedná **novelu zákona o obecně prospěšných společnostech** – novela byla dne 14. srpna 2009 předána vládě ČR. Příští vláda se bude zabývat následujícími legislativními změnami: **novelou zákona o nadacích a nadačních fondech a návrhem zákona o veřejně prospěšných organizacích**. Vyrovnání připomínek k návrhu zákona se bude konat 15. 9. 2009 od 10 hod. v Lichtenštejnském paláci na Kampě v Praze 1.

EAPN ČR

Dočkali jsme se odpovědi předsedy vlády pana Jana Fišera na dopis, který mu po vídeňském shromáždění EAPN zaslala předsedkyně EAPN ČR. Dopis byl vážným apelem představitelů EAPN na realizaci Evropského roku boje proti chudobě v zemích EU a na opatření týkající se nejchudších vrstev obyvatel ohrožených sociálním vyloučením v období globální ekonomické krize.

Premiér nám napsal mimo jiné:

*„Ujišťuji Vás, že já i ostatní členové vlády České republiky jsme si vědomi všech skutečností a rizik, na které European Anti-Poverty Network ve svém prohlášení upozorňuje. Důsledky hospodářské krize v sociální oblasti a v širokém kontextu i na poli politickém jsou v centru pozornosti vlády, jak dokládají mnohá opatření. Za všechna jmenuji alespoň strategický dokument **Národní akční plán sociálního začleňování**, na jehož implementaci se Vaše mateřská organizace také podílí, nebo realizaci Evropského roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení (2010), jehož přípravě věnuje vláda nemalou pozornost. Předchozí vláda pružně reagovala na dopady krize také operativními opatřeními, např. přijetím tzv. protikrizového balíčku, následně byl Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky schválen návrh zákona o podpoře hospodářského růstu a sociální stability. Od obou kroků očekáváme vedle hospodářského efektu také příznivé sociální dopady.*

Velmi důležitá je pro nás samozřejmě koordinace kroků v rámci Evropské unie, kde je problematice věnována též velká pozornost. Jsem si proto jist, že prohlášení European Anti-Poverty Network se dočká odpovídající reakce i z této úrovně.“

Člověk v tísni, o.p.s.

Informace o dotazníkovém šetření

Nedílnou součástí projektu NAPSÍ spolu! jsou výzkumné a analytické aktivity. Na počátku srpna byla ukončeno první větší dotazníkové šetření v obcích zaměřené na základní přehled o znevýhodněných

skupinách v jednotlivých obcích, přístupech k sociálnímu začleňování, používaných nástrojích a podpoře obcí od jiných subjektů.

Distribuce dotazníku byla bezproblémová díky spolupráci a podpoře Svazu měst a obcí ČR jmenovitě pracovní skupiny pro sociální začleňování, kterou má v gesci starostka města Kostelec nad Orlicí paní Ivana Červinková. Jí i pracovním sekretariátu svazu patří velký dík a věřím, že toto byl první z mnoha kroků budoucí spolupráce při realizaci projektu, který má ambici být obcím k užítku.

Byly osloveny všechny tzv. trojkové obce v ČR, to znamená více než 220 obcí. Dotazník nakonec vyplnilo 64 obcí, tzn. návratnost téměř 30%, což je velmi dobrý výsledek a svědčí o zájmu obcí sociálnímu začleňování se opravdu věnovat. Všem obcím, které dotazník vyplnily touto cestou děkuji.

Výsledky dotazníkového šetření jsou dosud velmi čerstvé a nemáme proto k dispozici jejich komentovaný souhrn natož analýzu. To bude úkolem nejbližších týdnů. Nicméně již dnes lze reflektovat první dojmy. Převážná většina respondentů uvedla, že na úrovni obce vytvářejí vlastní strategie sociálního začleňování, menší počet potom uvádí, že využívají strategie zpracované na úrovni kraje či státu. Pro neziskový sektor je povzbudivé, že jsou považováni za klíčového partnera obcí v řešení problémů sociálního vyloučení, s určitým odstupem za nimi následují kraje a hned dále stát. Přitom není role neziskových organizací přeceňována v ohledu odpovědnosti, kde jsou uváděny na prvních místech kraje a stát.

Národní akční plán sociálního začleňování považuje 61% respondentů za užitečný (součet odpovědí „spíše ano“ a „určitě ano“) a velmi pozitivní jsou odpovědi 53% respondentů, kteří vyjádřili zájem podílet se na tvorbě tohoto dokumentu na další období 2010-12. Pro nás jako realizátory projektu je velkou výzvou tento zájem zúročit a zajistit, aby názory obcí byly opravdu seriózně zváženy a do dokumentu zapracovány.

Pro naplnění posledně zmíněné ambice budeme pokračovat v komunikaci se všemi obcemi, které zájem deklarovaly a pokusíme se společně formulovat principy, které má další NAPSÍ obsahovat. Prvním krokem samozřejmě bude podrobná informace o závěrech, které lze z výzkumu učinit.

Závěrem je na místě znovu zdůraznit, že první průzkum ukázal, že je v této zemi mnoho obcí, které se problematice sociálního začleňování seriózně věnují. Důkazem toho je obsažnost získaných dat, která vypovídají o množství a kvalitě aktivit realizovaných v jednotlivých obcích a sama pečlivost vyplnění dotazníku, který nebyl zcela jednoduchý, svědčí o zodpovědném přístupu k celé problematice. Tedy ještě jednou díky a těšíme se na další obohacující spolupráci.

Karel A. Novák, koordinátor výzkumných aktivit projektu

Příklad dobré praxe

Ochrannou známku Práce postižených může jako první používat Ergotep

Historicky první předání certifikátu k užívání ochranné známky „Práce postižených“ proběhlo 25. srpna 2009 ve firmě Ergotep, která zaměstnává na 120 osob se zdravotním postižením. Certifikát převzal ředitel společnosti Jiří Herynek z rukou předsedkyně správní rady Nadačního fondu pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením Lenky Kohoutové a MUDr. Milana Cabrnocha, poslance Evropského parlamentu. Oba stáli u zrodu unikátního projektu, který vytváří systém a podmínky pro označování výrobků ochrannou známku „Práce postižených“. Jedná se o ty výrobky, které zdravotně postižené osoby skutečně a prokazatelně vyrobily, kompletovaly, nebo balily.

Více o ochranné známce Práce postižených najdete na www.pracepostizenych.cz.

Zdroj informace: www.helpnet.cz. (vlč)

Tip pro vás

Marketing sociálních služeb

Sektor služeb je značně rozsáhlý a představuje celou škálu nejrůznějších činností. Nejvíce služeb téměř ve všech zemích světa však poskytuje stát (vzdělání, justice, obrana, bezpečnost, zdravotnictví, sociální sféra apod.). Organickou součástí aktivit veřejného sektoru jsou sociální služby. Sociální služby sehrávají v životě jedince klíčovou roli, jejíž význam se bude nadále zvyšovat. Organizace poskytující sociální služby,

kteřá bude chtít v turbulentním prostředí obstát, se při formulování své podnikatelské filozofie neobejde bez kvalitního a funkčního marketingu. Marketing sociálních služeb má řadu specifik, vyplývajících z charakteru těchto služeb.

Anotace publikace zpracované ve Výzkumném ústavu práce a sociálních věcí najdete na www.vupsv.cz, pod odkazem Publikace. (víč)

Česká republika - člen EU

E-bridge –

Tento bulletin vychází v rámci programu Evropského společenství pro zaměstnanost a sociální solidaritu (PROGRESS 2007–2013), který řídí Generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti Evropské komise. Jeho účelem je finančně podporovat plnění cílů Evropské unie v oblasti zaměstnanosti a sociálních věcí, tak jak je stanoveno v sociální agendě, a přispívat tak k naplňování cílů Lisabonské strategie v uvedené oblasti. Více informací naleznete na stránce: http://ec.europa.eu/employment_social/progress/index_en.html.